

Q.P. Code : 13015

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. : (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate full marks.
(3) Write case laws wherever necessary.

1. Answer in not more than two sentences.

20

- (a) What is tort?
- (b) State two reasons as to why tort cases are not filed in India frequently.
- (c) Which are the two maxims on which the principle of vicarious liability is based?
- (d) What is motive and is it necessary to determine liability in torts?
- (e) What is libel and slander?
- (f) What are the extra judicial remedies?
- (g) What are Circuit benches?
- (h) When can any person be disqualified from becoming a member under the Consumer Protection Act, 1986?
- (i) What is Appropriate laboratory?
- (j) What does Accord and satisfaction mean?

20

2. Short notes. (Any 4)

- (a) Discharge of torts
- (b) Trespass and Trespass ab initio
- (c) Complaint
- (d) Nuisance
- (e) Unfair Trade Practices
- (f) Contributory Negligence

12

3. Solve giving reasons. (Any 2)

- (a) The conductor allowed the passengers to sit on the roof of the bus. The bus met with an accident after some time and some passengers are injured.
  - (i) Explain the tort committed by the conductor and the defense available to him.
  - (ii) Explain the tort committed by the passengers sitting on the roof.
- (b) A person's dog which had the tendency to bite, bit a child.

[TURN OVER

Q.P. Code : 13015

2

- (i) What is the liability of the owner of the dog?
  - (ii) Will the answer change if the animal was a deer in a zoo?
  - (c) A flat was purchased by 'A' which was to be fully furnished as per the agreement but on possession 'A' noticed that some of the furnitures were missing.
    - (i) Does 'A' have a remedy? Give reasons.
    - (ii) What is 'defect' and 'deficiency' as per the Consumer Protection Act, 1986?
- 48

4. Answer in detail. (Any 4)

- (a) What is the rationale of Strict liability and Absolute liability? Cite relevant cases.
- (b) What is meant by contributory negligence? Explain the doctrine along with the exceptions citing relevant cases.
- (c) Discuss the various Consumer Forums under the Consumer Protection Act, 1986.
- (d) What are the General Defences available in an action of tort?
- (e) What is meant by the term 'Consumer'? Explain in detail aims and objects of the Consumer Protection Act, 1986.
- (f) What is defamation and discuss various defenses in a tort of defamation?

[TURN OVER

Q.P. Code : 13015

३
(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(२) उजवीकडे नमूद केलेले अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
(३) योग्य ठिकाणी संबंधित न्यायनिर्णय लिहा.

१. प्रत्येकी दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

20

- (अ) अपकृत्य म्हणजे काय ?
- (ब) अपकृत्यांतर्गत दावे भारतात वारंवार केले जात नाहीत, कोणतेही दोन कारणे द्या.
- (क) अप्रत्यक्ष जबाबदारी कुठल्या दोन विधी सुक्तांवर आधारित आहे ?
- (ड) हेतू म्हणजे काय ? अपकृत्यांतर्गत जबाबदारी निर्धारित करण्यासाठी हेतूची गरज असते का ?
- (इ) 'लेखी' आणि 'मौखिक' बंदनामी म्हणजे काय ?
- (फ) अत्याधिक उपाय लिहा.
- (ग) 'परिक्रम न्यायमंडळे' म्हणजे काय ?
- (ह) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ नुसार एखादी व्यक्ती सभासद होण्यास केव्हा अपात्र ठरते ?
- (य) 'समुचित प्रयोगशाळा' म्हणजे काय ?
- (ज) तडजोड आणि समाधान म्हणजे काय ?

२. थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

20

- (अ) अपकृत्य जबाबदारीतून मुक्तता
- (ब) अतिक्रमण आणि सुरुवातीपासून अतिक्रमणास प्रवृत्त.
- (क) तक्रार
- (ड) उपद्रव
- (इ) अयोग्य/अनुचित व्यापार पद्धती
- (फ) हानिसहाय्यक निष्काळजीपणा

३. कारणांसहित उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

12

- (अ) प्रवासी वाहनाच्या संचालकाने प्रवाशांना वाहनाच्या टपावर बसायची परवानगी दिली. प्रवासी वाहनाचा काही वेळानंतर अपघात झाला आणि काही प्रवासी जखमी झाले.
  - (१) प्रवासी वाहनाच्या संचालकाचे अपकृत्य स्पष्ट करा आणि त्याला उपलब्ध असलेले बचाव सांगा.
  - (२) टपावर बसलेल्या प्रवाशांचे अपकृत्य स्पष्ट करा.

४

- (ब) एका व्यक्तीच्या कुत्र्याला चावण्याची सवय/वृत्ती आहे, तो लहान मुलाला चावतो.
(१) कुत्र्याच्या मालकाची जबाबदारी स्पष्ट करा.
(२) जर ते प्राणी संग्रहालयातील हरीण असते तर उत्तर बदलेल का ?
- (क) 'अ' ने एक सदनिका विकत घेतली. करारानुसार ती पूर्णपणे सुशोभित / सुसज्ज हवी होती. ताबा घेतल्यानंतर 'अ' च्या लक्षात आले की ती सदनिका पूर्णपणे सुसज्ज नाही.
(१) 'अ' ला काही उपाय आहेत का ? कारण द्या.
(२) ग्राहक संरक्षण कायदा १९८६ नुसार "उणीवा" आणि "कमतरता" म्हणजे काय ?

४. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

48

- (अ) सक्तीची जबाबदारी आणि आत्यंतिक दायित्व / थेट जबाबदारी संदर्भात असलेले बौद्धिक तत्त्व स्पष्ट करा. संबंधित न्याय निर्णय लिहा.
- (ब) हानिसहाय्यक निष्काळजीपणा म्हणजे काय ? योग्य आणि संदर्भित न्यायनिर्णय सांगून तत्त्व स्पष्ट करा.
- (क) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत असलेले ग्राहक मंडळ/मंच सांगा.
- (ड) अपकृत्यांतर्गत उपलब्ध असलेले सर्वसाधारण बचाव सांगा.
- (इ) ग्राहक म्हणजे काय ? ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ चे हेतू आणि उद्देश्य सविस्तरपणे सांगा.
- (फ) बदनामी म्हणजे काय ? आणि बदनामी अपकृत्यांतर्गत उपलब्ध असलेले बचाव सांगा.